

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: _____

Cím: **Kávéházi szilveszter**

Forrás: **A Nap.**

Bp.

1921. XII. 31.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1921"

Személy

Kávéházi Szilveszter

A legtöbb kávé nem készíti meg a szilveszteret — Beteg Budapest!

(A *Nap* tudósítójától.) Néhány hónappal ezelőtt furcsa járvány lépett föl Budapesten: a kabarémánia. Minden második kávéház „elsőrangú erőkből” szervezett társulattal csábítja a közönséget üzetébe. Azokat a színészeket és artistákat, kiket boldog időben csak belépődíj ellenében élvezhettünk, ma fekete-kávé, vagy egy üveg bor mellett ingyen élvezheti a szórakozni vágyó közönség. Valamikor csak az év végén, vagy az új esztendő köszöntőjéül, Szilveszterkor kedveskedett kabarészerű előadással egy-egy áldozatkész kávéház a törzsvendégeinek. Azt hittük, hogy az idén, mikor hétköznapokon is láthatunk ingyen kabaré-előadást, a Szilveszter estéjét valami nagyon nagy attrakcióval búcsúztatják el a budapesti kávéházakban. De a legtöbb kávé semmit, vagy csak igen keveset ígér Szilveszterre. Rosszak az idők! — mondja a legtöbb tulajdonos. — **Nincsen pénz.**

Elmentünk egyik kávéházba, hogy adatokat gyűjtsünk az idejéről szakára.

Budapest legforgalmasabb kávéházában — a *Newyorkban* — a szilveszteri készülődésről *Tarján Vilmos* igaz-

gató a következőket mondta:

— Mint láthatja, kabaré-előadást rendezünk. A belépődíj 130 korona. Összesen nyolcszáz személy fér be a helyiségbe. Idáig 200 jegyet adtunk el, de biztosan tudom, hogy Szilveszterestére egy sem marad. Így volt, tavaly is. Az egész bevétel a *Mentőké*. A múlt esztendőben 100 koronás belépődíjak mellett több mint 71.000 koronát kaptak a *Mentők*. Az idén több lesz, mert a belépődíj is magasabb. Az estélyi rendezése műsorral és reklámmal együtt körülbelül 60.000 koronába kerül. Ezt főként az italfogyasztásból kereshetjük meg. Őszintén szólva, ha egy üveg bort — különféle árainak vannak — átlag 200 koronájával számolok és kétezer üveggel eladok, ezt pedig el kell adni, akkor az ételfogyasztást is beleszámítva: 4—5 százezer koronás forgalmat csinálunk.

— A múlt év gyöngébb volt. A záróra egy órával rövidebb volt és az árak majdnem 40 százalékkal alacsonyabbak voltak. Még így is körülbelül kétszázezer korona volt a bevételünk.

Megkérdeztük, hogy milyen bevételcsökkenéseket tettek az előre látható nagyobb forgalomra számítva.

Italt ugyyszólván semmit sem vettünk — volt a válasz, — akkora raktárunk van, hogy legföljebb a rendezőkörülmenyeknek megfelelően egészítjük ki. Rendeltünk 2000 üveg bort, de ez a normális rendelést nem haladja túl. Ételneműt a következőket szereztük be:

Húst 200 kilogrammot (marha, borjú és sertés).

150 darab szárnyast.

20 darab nyulat.

Tojást: 1000 darabot.

Tortát 30 nagy darabot.

Tejet 250 literf. Ez nem rendkívüli mennyiség, most ennyi a napi fogyasztásunk.

Vaját 25 kilogrammot.

Kávét 40 kilogrammot (nyersen).

Cukrot 60 kilogrammot.

Az ételfogyasztás nem valami jó üzlet. Van ugyan 30% bruttó hasznunk az ételen, de ezt körülbelül felemészti a rezsiköltség.

A főhaszon, sőt mondhatnám az egyedüli haszon az italon van. Egy üveg pezsgőért 200 koronát fizetnek a gyárosnak, 200 koronát városi, vígalmi és forgalmiadót. A pezsgőt 600 koronáért árusítom: marad tehát 200 koronás bruttó haszon minden üveg pezsgőnél. A bornál körülbelül 30—40% bruttó haszon van.

— Azt kérdezi, milyennek tartom az idejéről Szilvesztert? Szerintem éppen olyan lesz, mint tavaly volt, sőt még jobb. A közönség örül, hogy éjjeli egy órán túl maradhat a kávéházban. Szilveszterkor mindenkinek van pénze. Még az is szórakozni vágyik, aki nehezen teheti. Pedig alig hiszem, hogy ötszáz koronánál kevesebbet költenék az idén egy személy szilveszteri szórakozására.

Emek kávéházban *Radó Árpád* vezető ezt a fölvilágosítást adta:

Szilveszterre semmi különösebb bevásárlást nem eszközöltünk. A pénzügyi viszonyok olyan gyalázatosak, hogy abszolút nem számítunk nagyobb üzlet forgalomra, mint a rendez-

napokon. Budapest beteg! Nem csinálunk külön programot a kabarében sem. Az egyedüli szilveszteri dolog a fix menü-rendszer lesz. Ezt is nagyon olcsón csináltuk: háromszázötven koronára lesz csak egy adag. Ezért adunk:

Előételt (halat).

Roastbeefet körzettel.

Szárnyast francia kompóttal.

Tortát.

Sajtot.

A háromszázötven koronából csak 280 korona a mienk, a többi 70 koronát mi is adóba fizetjük. A 280 koronából 80% a nyers anyag ára, 15% a rezszi. Tiszta haszon tehát csupán 5%. Az ital sem olyan fényes üzlet, mint ezelőtt. A boron még keresünk legalább 15%ot, de a 600 koronás pezsgőn alig marad meg 50 korona. Fizetünk 33% vígalmi adót, 10% fényüzési adót és 1½% forgalmi adót. Összesen tehát a 600 korona 44½%-át elfizetjük adóba. A pezsgőt mi 300 koronáért vesszük. Könnyű tehát kiszámítani, hogy még 50 korona haszon is alig marad.

(Ugy látszik, a *Newyork* 100 koronával olcsóbban vásárolja a pezsgőt).

— A kabaré sem az már, aminek indult. Mikor én elsőnek kezdtem ingyen kabarét Budapesten, tesületileg jöttek hozzánk a kávécsok, hogy ezt ne csin-